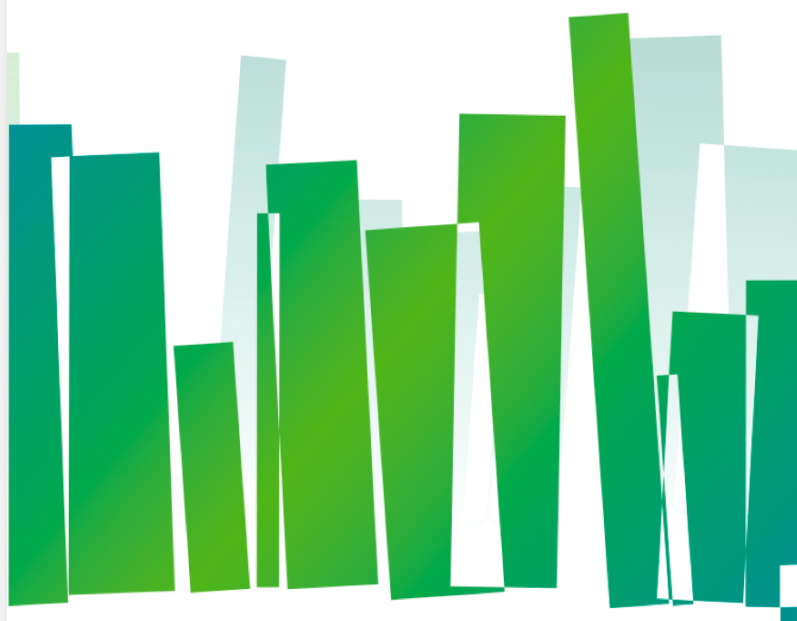

Studieoplæg

Torben Mathiesen
Ole Andersen

TILLID til BIBELEN

 ordet & israel

Indledning

Bibelen er en af grundstenene i den kristne tro. Hver gang vi er til gudstjeneste, bliver der læst derfra, og igen og igen får vi at vide, at vi skal læse i den. Men hvad er Bibelen egentlig, og hvorfor er den så afgørende? Og hvordan er det i det hele taget, man griber det an at læse i en over 2000 år gammel bog? Det er nogle af de her enormt vigtige spørgsmål, vi skal udforske gennem den første af Ordet og Israels DNA-bøger, »Tillid til Bibelen«.

Dette studieoplæg lægger op til, at man læser bogen over fire gange i en gruppe, hvor man hver gang læser et kapitel sammen. Derefter er der spørgsmål, som sætter fokus på og dykker dybere ned i nogle af de temaer, som kapitlet kommer omkring. På den måde kommer I også til at dykke ned i flere relevante bibeltekster.

I skal ikke nødvendigvis nå igennem alle spørgsmål, men tag jer tid til at få snakket godt om de spørgsmål og emner, der udfordrer jer, eller I synes er spændende.

I kan også vælge at læse kapitlet i bogen på forhånd, så I har lidt mere tid til samtale, når I mødes, men det mest oplagte er at læse bogen sammen og snakke derudfra.

Rigtig god læselyst!

Kapitel 1: Bibelen – til at tro på

Indledning

- ! Begynd med at snakke om, hvad Bibelen betyder for jer og i jeres menighed. Bed derefter en bøn for jeres samling.
-

Hoveddel

- ! Læs kapitel 1 højt sammen.
- ! Snak om, hvad I hver især særligt bider mærke i.

Kapitlet fokuserer først og fremmest på, at Bibelen er Guds ord. I Bibelen kan vi altså se og lære mere om, hvem Gud er. Og netop det er vigtigt! Eksempelvis taler Peter om det i sit andet brev, hvor han bl.a. siger: »Alt, hvad der behøves til liv og guds frygt, har hans guddommelige kraft skænket os gennem *erkendelsen* af ham, der kaldte os med sin herlighed og styrke« (2 Pet 1,3). Det, at vi erkender mere om Gud, og dermed lærer ham bedre at kende, er altså afgørende i vores liv som kristne.

Peter skriver videre om, hvor vigtigt det er at leve efter Guds vilje, men fra vers 12 vender han tilbage til, hvor det er, vi lærer Gud at kende.

- ! ? Læs 2 Pet 1,12-21.
 - Hvorfor minder Peter modtagerne af brevet om det her, når han selv siger, at de godt ved det?
 - Hvordan taler Peter her om hhv. Det Gamle og Det Nye Testamente? Og hvad betyder det for jeres tillid til Gud.
 - Hvad betyder vers 20-21 for den måde, vi læser i Bibelen på?

Ud over at Bibelen er Guds ord, sætter kapitel 1 også fokus på, at Bibelen er en samlet helhed. Ligesom Peter også her i 2 Pet understreger, at det er både apostlenes og profeternes ord, vi skal lytte til. Nogle gange kan det dog være udfordrende for os at se denne sammenhæng.

- ?
 - I hvor høj grad oplever I, at der er sammenhæng mellem Det Gamle og Det Nye Testamente?
 - Hvad styrker sammenhængen for jer?
 - Hvad udfordrer den?

I det kapitel, vi har læst, gives der på side 14-15 to argumenter for, at Bibelen hænger sammen. Et af argumenterne er, at Bibelen er én lang sammenhængende fortælling. Den fortælling er samtidig kernen i den kristne tro og det budskab, vi gerne vil give videre.

Hjælp hinanden med at genfortælle Bibelens historie fra først til sidst med jeres egne ord. Forstil jer, at I fortæller det til en, der ikke kender Bibelen ret godt. I kan få hjælp af illustrationen på side 15 eller tidslinjerne bagerst i bogen.

- Hvad siger den fortælling om Gud?
- Hvad siger den om os mennesker?

Afrunding

Bibelen er altså Guds ord, som fortæller os, hvem Gud er. Derfor skal vi næste gang vende os mod vigtigheden af at bruge Bibelen.

Del her til sidst med hinanden, hvad I tager med fra jeres snak. Slut af med en bøn, hvor I bl.a. kan takke Gud for hans gode ord til os i Bibelen og bede om, at vi må kunne forstå mere af dens ord.

Kapitel 2: Bibelen – under puden eller i hånd og hjerte?

Indledning

- ! Begynd med at snakke om, hvordan I bruger Bibelen i jeres hverdag. Bed derefter en bøn for jeres samling.
-

Hoveddel

- ! Læs kapitel 2 højt sammen.

- !+? Snak om, hvad I hver især særligt bider mærke i. Fokuser gerne på skemaet på side 20.
 - Oplever I de her gevinster?
 - Hvad hindrer jer I at opleve dem?
 - Hvordan kan I i højere grad opleve dem – personligt, i familien og i menigheden?

Nu har vi læst om, både hvad vi kan få ud af at læse i Bibelen, og hvordan vi kan læse i den, bl.a. med udgangspunkt i salme 119. Salme 119 er dog en lang salme, faktisk den længste i Bibelen, så derfor skal vi nu dykke endnu dybere ned i den og se, hvad den har at sige om Guds ord. Som nævnt på side 22 bliver ordet *grunde* brugt mange steder i Salme 119, og vi har set lidt på, hvad selve ordet betyder. Brugen af ordet *grunde* siger imidlertid også meget om salmistens tilgang til det at bruge Bibelen

- !? Læs og snak om vers 15, 23, 27, 48, 78 og 148.
 - Hvad siger de forskellige vers om det at grunde over Guds ord? Versene lige omkring kan også være med til at spore jer ind på, hvad der menes.
 - Hvad er motivationen for at grunde over Guds ord?
 - Hvilke andre ting hænger det at grunde over Guds ord sammen med i salme 119?
- ?
 - Hvornår grunder I over Guds ord?
 - Er fordybelse i Bibelen en integreret del af jeres menighed og jeres liv? Hvis ja, hvordan kommer det så til udtryk? Hvis nej, hvordan kan det i højere grad blive det?

Ønsket om at handle efter Guds ord og bud er også et vigtigt element i Salme 119. Det kan vi se rigtig mange steder i salmen. Her skal vi blot se på et enkelt afsnit.

- !? Læs vers 129-136.
 - Hvordan beskrives Guds ord?

- Hvad er motivationen for at handle efter dem?
 - Hvad er Guds rolle?
- ?
- Hvad gør I for at handle efter Guds ord?
 - Hvordan kan vi blive bedre til at handle efter det, vi læser?
-

Afrunding

Bibelen er til for at blive brugt. Hvis vi skal leve et liv efter Guds vilje, må vi lade Guds ord være en integreret del af vores liv. Nogle gange kan Bibelen dog være rigtig svær at gå til og forstå. Derfor skal vi næste gang se på et vigtigt element i studiet af Bibelen, som kan være med til at åbne mange beretninger, der ellers kan virke fremmede eller besynderlige for os – nemlig Bibelens jødiske baggrund.

- !
- Del her til sidst med hinanden, hvad I tager med fra jeres snak. Slut af med en bøn, hvor I bl.a. kan takke Gud for hans vejledning og bede om, at Bibelens ord må åbne sig, og at Gud må styre vores skridt.

Kapitel 3: Bibelen – en jødisk bog

Indledning

- ! Begynd med at snakke om, hvordan I oplever, at Bibelens verden er anderledes end vores.
 - Bed herefter for jeres samling.
-

Hoveddel

- ! Læs kapitel 3 højt sammen.
- ! Snak om, hvad I hver især særligt bider mærke i.
- Del gerne med hinanden, hvis der er nogen, der har flere eksempler på, at Bibelens jødiske baggrund har åbnet Bibelen for jer.

Vi skal se et eksempel mere på, hvordan den jødiske baggrund kan være med til at åbne Bibelen.

- ! Læs Matt 5,21-26

De her ord fra Jesus er en del af Bjergprædikenen, som Jesus holder for sine disciple, mens de er i Galilæa. Herfra ville en rejse til templet i Jerusalem – som var det eneste sted, man kunne ofre til Gud – vare mellem tre og fem dage. Når man så var kommet frem, skulle man renses, før man kunne ofre i templet, og en sådan renselse kunne tage helt op til en uge!

- ! ? Læs vers 23-24 igen, og prøv at sætte jer ind i, hvordan Jesu disciple har hørt det, han siger. Hvad ville det betyde, hvis de ville efterleve det?
 - Hvordan understreger det Jesu pointe i det her afsnit om at forlige sig med sin broder?

Nu har vi både læst om og set flere eksempler på, at Bibelen fra først til sidst er en jødisk bog. Den tydelige jødiske baggrund er faktisk et udtryk for noget, vi allerede læste om i kapitel 1, nemlig at Bibelen ikke bare er Guds ord, men også menneskers ord. Bibelens skrifter er ikke bare faldet ned fra himlen, nej, de er skrevet af konkrete mennesker, på bestemte tidpunkter i historien og med nogle konkrete modtagere i tankerne. Det betyder, at de forskellige forfattere, med Helligåndens vejledning, har formet deres fortællinger, breve osv., så deres modtagere bedst muligt har kunnet forstå det gode budskab, de ville forkynde. Et eksempel på dét er den måde, Markus begynder sit evangelium på:

- ! ? Læs Mark 1,1-4
- ! Markus slår her to steder fra Det Gamle Testamente sammen til et samlet citat. Slå de to citater op (Mal 3,1a og Es 40,3), og sammenlign dem med det, Markus skriver.

- Hvor mange personer er der i hhv. Mal 3,1 (i de første to linjer) og Mark 1,2?
- Hvem er de forskellige personer ifølge Malakias?
- Hvem er de ifølge Markus?
- Hvad kunne pointen med denne ændring være? Hvad siger det om Jesus?

Markus ændrer altså en lille smule i et citat fra Det Gamle Testamente for, som det første i sit evangelium at få den pointe frem, at Jesus er Gud. Det er måske svært for os at fange, men for de første, jødiske læsere, som nærmest kunne Det Gamle Testamente udenad, har det været meget tydeligere.

Det viser, at evangelierne ikke bare er en samling af fortællinger om Jesus, men at Markus og de andre forfattere har skrevet og formet deres beretning »for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn« som Johannes siger det (Joh 20,31).

- Hvordan har I det med, at Bibelen ikke bare er Guds ord, men også er formet og præget af de mennesker, der, vejledt af Helligånden, skrev den?
- Hvad betyder det for den måde, vi læser I Bibelen?

Afrunding

Bibelen er altså en jødisk bog, og at arbejde med den jødiske baggrund kan åbne den utrolig meget. Hvis I gerne vil opdage endnu mere af Bibelens baggrund, kan I bl.a. finde det på Ordet og Israels hjemmeside under fanen »Undervisning«.

Næste gang, som også er den sidste gang med denne DNA-bog, skal vi blive praktiske og snakke om, hvordan vi konkret kan bruge Bibelen mere.

- Del her til sidst med hinanden, hvad I tager med fra jeres snak. Slut af med en bøn, hvor I bl.a. kan takke Gud for, at han har brugt det jødiske folk til bl.a. at give os Bibelen, og bede om, at Helligånden må åbne Bibelen endnu mere for os.

Kapitel 4: Bibelen – find dens skatte!

Indledning

I aften skal det handle om, hvordan vi kan bruge Bibelen i vores dagligdag. Som vi har set over de sidste tre gange, er Bibelen virkelig vigtig! Det er Guds ord til os, og derfor er det også afgørende, at vi får den brugt. I dette sidste kapitel i »Tillid til Bibelen« skal vi derfor fokusere på det praktiske – hvordan skal vi få åbnet vores bibel?

- ! Begynd med at snakke om, hvordan og hvornår I får mest ud af læse i Bibelen. Bed derefter for jeres samling.
-

Hoveddel

Her i kapitel 4 bliver der introduceret flere forskellige metoder til hvordan vi kan læse i Bibelen.

- ! Læs kapitel 4 højt sammen. Stop op undervejs, når I har læst om en metode, og snak om, hvad jeres erfaring er med den, og hvordan I kan få mere ud af at læse på netop den her måde.

Nu hvor vi har læst og talt om flere forskellige metoder, skal vi selvfølgelig også selv prøve at åbne Bibelen. Konkret skal vi prøve at lave både en meditativ og en studerende læsning af en beretning om Jesus. Hvis I har god tid, kan I vælge alle sammen at prøve begge metoder, alternativt kan I dele jer op i to grupper, der prøver hver sin metode, og efterfølgende dele med hinanden, hvad I fik ud af det. Hvis I deler jer op, er det en fordel, hvis I kan sidde i to forskellige rum. Sæt maks. 15 minutter af til hver metode.

- ! *Meditativ læsning*
Vælg en til at læse op. Oplæseren læser Matt 14,22-33 langsomt op to gange – gerne med en pause imellem. Evt. kan I lade to forskellige læse op. Imens sidder de andre med lukkede øjne og lytter til beretningen. Prøv at sætte jer ind i situationen. Hvad har personerne i fortællingen set, hørt og mærket? Fokuser gerne på Peter og de andre disciples oplevelse. Hvad har de tænkt? Hvilke følelser har de haft? Hvad får dem til at reagere, som de gør? Hvad ville I have gjort? Lad der efterfølgende være stille et par minutter med plads til at reflektere videre. Slut af med at dele jeres oplevelse og refleksioner med hinanden

Studerende læsning

Et godt sted at starte, når man studerer en bibeltekst, er at stille en masse spørgsmål til teksten, som man forsøger at finde svar på i den. Nogle gode spørgsmål kunne være:

- Hvad lægger I særligt mærke til? Hvorfor?
- Hvilken sammenhæng står teksten i? (Hvad er der sket lige før, og hvad sker der lige efter?)
- Hvor foregår den?

- Hvilke personer er med i beretningen? Og hvad lærer vi om dem?
- Find selv på flere

! Læs Matt 14,22-33 og stil spørgsmål til teksten.

En del af den studerende læsning kan være at undersøge, om der er andre tekster fra både Det Gamle og Det Nye Testamente, som kan kaste lys ind over tekstens budskab. Det er der i den her beretning, som trækker på en grundlæggende tanke om Gud i Det Gamle Testamente, som vi skal prøve at udforske.

! ? Læs Job 9,8; 38,16 og Es 43,16

- Hvad siger de vers om Gud?
- Hvilket lys kaster de ind over beretningen fra Matthæusevangeliet?
- Hvad siger det om Jesus?

! Slut af med at dele jeres erfaringer med de to metoder.

Afrunding

Nu har vi både læst om forskellige bibellæsningsmetoder og afprøvet to af dem. Det bedste vil dog selvfølgelig være, hvis vi kan tage nogle af metoderne med i vores hverdag og på den måde få brugt Bibelen endnu mere.

- ! Giv derfor gerne hinanden en konkret udfordring til at læse mere i Bibelen, indtil næste gang i mødes. Der er ikke nogen, der skal have dårlig samvittighed over ikke at tage imod udfordringen eller ikke nå den, men se det som en hjælp til at åbne den gave, som det er at få læst i Bibelen. Forslag til udfordringer kunne være:
- Læs et afsnit/kapitel hver dag. (Følg evt. en bibellæseplan).
 - Tag søndagens tekster med i resten af ugen. Læs dem (gerne flere gange) i løbet af ugen.
 - Lær 10 bibelvers udenad. (Mangler I inspiration til bibelvers, kan I evt. kigge bag i salmebogen).
 - Mediter over et bibelvers/en bibeltekst hver dag
 - Brug en time hver uge på at fordybe dig i Bibelen.
 - Vælg en bog i Bibelen, og læs og overvej indholdet grundigt. Brug evt. »Bibelværk for menigheden«, en Credo-kommentar eller en anden kommentar.
 - Find gode artikler på www.ordetogisrael.dk/undervisning/artikler. Find gerne en, der handler om en konkret bibeltekst, og læs teksten sammen med artiklen.

Dermed er vi blevet færdige med den første DNA-bog, »Tillid til Bibelen«. I kan finde studieoplæg til de to følgende, »Kærlighed til Israel« og »Forventning til Jesu genkomst«, på Ordet og Israels hjemmeside.

- ! Del her til sidst med hinanden, hvad I tager med fra jeres snak. Slut aftenen af med en bøn, hvor I bl.a. kan takke Gud for, at vi har mulighed for at læse og bruge hans ord, og bede om, at Helligånden må hjælpe os til at få mere ud af vores bibellæsning.